

ALHAMBRA

2009. március elsején, az angol nyelvű istentisztelet keretében került sor *Sándor Zsuzsa* hitvalló bemutatására. A meghívott családtagok, barátok, osztálytársak száma meghaladta a harmincat. Még Magyarországról is jött vendég, a Hajdú-Bihar megyei Hosszúpályról: Kulcsár János testvér, Zsuzsa anyai nagypapja.

Nőttestvérünk bizonyágtételében hallottunk a megtéréséről, megtapasztalásairól, és arról is, hogy jövőbeni döntéseit Jézus Krisztus követőjeként kívánja meghozni.

Az igehirdetés szolgálatát Tom Drion testvér végezte, aki Angliából érkezett Kaliforniába, és a Master's Seminary hallgatója. 2008 májusa óta minden hónap első vasárnapján ő szolgál az igével gyülekezetünkben. Az alkalmi prédikáció címe: "Three Steps to Baptism" volt (Máté 3:5-10 alapján).

Miért „hitvallás” az apostoli tanítást követő bemutatkozás? Azért, mert egy rendkívül fontos, örömteljes szabadságban megfontolt lépése ez a bemutatkozónak az Úr Jézus Krisztus követésében, Akitől már új életet kapott. A bemutatkozás a Megváltóval való közösségünk legjelentősebb szimbóluma. Az amerikai festőművész, Daniel Bonnell - a jeruzsálemi Szt. György templomot díszítő - alkotása ezt szépen ecseteli. A festmény a bemutatkozó Úr Jézust egy olyan mozdulatában örökíti meg, ami keresztre feszítését is előre vetíti. Megtérésünk története halálunkról és „feltámadásunkról” szól:

Novák József és a bemutatandó: Sándor Zsuzsa

meghaltunk magunknak, és új életet kaptunk Krisztustól. Az Ő gólgotai áldozata, és a Feltámadásban bizonyított győzelme minden újjászületett Krisztus-hívőre érvényes. Erről szól a hitvalló bemutatás.

Sándor Zsuzsát csecsemőként megkeresztelték, majd a református val-

Kedves Anyu és Apu! Ez az ajándék nektek szól... Dear Dad and Mom, this is for you...

It was twenty years ago, on March 1st 1989, that my dad and mom made the decision to pack up our small family. Beni was 3", and I was 5" (plus one cat), and move to Alhambra from Washougal, Washington. Little did we know what on Earth was in store for our family with this tiny church.

Why am I most deserving of congratulating my mom and dad right now? Well because, I am a preacher's daughter. Besides my mom and brother, no one else has any idea what our home life consists of once the sun sets on a Sunday night.

I've learned to share my dad with all of you. Now how many other kids get to say that? During the week, you'll most likely find my dad in his office working on sermons, articles, studying or somewhere in the parking lot on his cell phone. He's driven countless hours to be near those who need comforting and couldn't come to see him. His time spent nurturing others has been a rewarding experience on my part. It has had a significant spiritual influence on me, as well as many priceless memories included.

I have watched my dad devote his time, talent, strength and energy to take care of this church as if it were his own child. But most importantly there has not been a situation that could break or

lásban nevelték. Kisiskolás korában kezdett imaházba jönni a szüleiével. Az ifjúsági csoporttal, de a gyülekezettel is többször megosztotta az imakéréseit, gondjait és örömeit; mint mondta: lelki otthona lett a gyülekezetünk. A vendégek között külön köszöntöttük Zsuzsa keresztanyját, aki ígérete szerint figyelemmel kísérte nőtestvérünk lelki fejlődését, és most tanúja lehetett annak is, hogy a 18 éve élő reménység arról, hogy a szövetség népének, a megváltottak Gyülekezetének tagja a keresztlánya, Zsuzsa megtapasztalásaiban és hitvallásában igazolást nyert.

Egy héttel később, amikor az úrvacsorai közösségben emlékeztünk meg az Úr haláláról, Novák testvér a gyülekezet ajándékát, egy Bibliát és emlék oklevelet adott Sándor Zsuzsa nőtestvérnek. *NJ*

discourage him from his vocation. When your family suffers, trust me, I've watched him suffer along with you at home, or when there is happiness in a family, it makes him so proud and renews his enthusiasm.

Györgyi and Rev. Joseph Novák

I have seen him tap into the emotions of most of you sitting here before me, and sadly watched stress physically try to hold him down. But as weary and long as his days are, he wakes up every morning ready to do it all over again. Not only with his family at home, but with his brother's and sister's sitting here.

Apu, I'm proud of the man that you are, at home, and here at the church!!

Now Anyu, let me say a few words about you, because this is your 20th anniversary with this church too.

Anyu, our family would not be here together without you. You have always been the strength for all of us in our family. Without a doubt, a backbone to every accomplishment our family has made.

Besides working a full time job as a devoted nurse, you have shown your absolute commitment to this church. Through the lowest times when our family has suffered, you have picked us all up and made us see what our life here at the church means, and that the emotional sacrifices are nothing compared to the reward of glorifying God through our work here in this church.

Not only have you conducted this choir to make beautiful music for 18 years, but you've conducted our family as an orchestra to better serve this church and God.

I love you both so much and thank God everyday for blessing me with strong and hardworking parents. Once again, I'd like to congratulate both my parents for twenty years of service at the American Hungarian Baptist Church of Alhambra.

Love always, *Eszti*

THE HUNGARIAN BAPTISTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA 1880 TO 1958

as presented at the Centennial Convention by Louis Drescher (part 2)

The immigrant Hungarian Baptists were simple, uneducated, but deeply religious people. At that time the education requirements in Hungary were 4 Elementary Schools. The Hungarian Baptists followed their ministers and leaders. At meetings, they did not follow the established parliamentary rules. They were accustomed to being led by their ministers. At meetings the presiding person presented the subjects and discussed them. After a discussion he asked for their vote. Although uneducated, they were religiously polite and were ready to serve in the church. They realized that their presidents and preachers had a higher education and, therefore, they followed their suggestions. This simplicity, however, held the churches together and made them grow.

started to reduce the number of Hungarian Baptist Churches over the next fifty years.

At the beginning of the 1950's there were 20 churches having their own church building. These were: Los Angeles, CA; Bridgeport, So. Norwalk, Wallingford in Connecticut; Gary, Ind; Chicago, IL; Detroit, Watervliet in MI; Carteret, Perth Amboy, New Brunswick and Trenton in NJ.; Buffalo and New York in NY.; Akron, Canton, Cleveland-Fulton, Cleveland-Shaker-Square, Wadsworth and Wallingford in OH.

There were 33 churches in 9 States who did not have their own Church building: Los Angeles, San Diego and American-Immanuel, CA; Mansfield Center, Ashford and Roseton, CT; Hamond, Ind.; Lansing and Prescott MI;

The Hungarian Immigrants could be classified into three groups. Before the first and the second World War, the Hungarians emigrated for economic reasons, a large number of people were without jobs. They made up the first group, and I would call them Fundamental Baptists since they followed every sentence in the Bible literally. These beliefs greatly affected every facet of their life. There was no dancing, movie-going or smoking permitted. No swearing was allowed. Hard liquors were prohibited. Girls were not allowed to have non-Baptist boyfriends. The Church services were solemnly formal. At the time of church service there was no going in and out of the sanctuary, children were not permitted to engage in conversation or running around, in other words the service was highly disciplined. This disci-

Hungarian Baptist Old Peoples Home, Watervliet, Michigan, 1938

Male Choir of Bridgeport, Connecticut, 1950

Toward the end of the 1930's the churches gradually started to use the English language. The modern life disturbed the simplicity and coherence. The young people started to go to College, they got acquainted with the use of new material things and started to use them. The young people preferred the English speaking churches. As a result the Hungarian speaking churches started to become English speaking churches. In my opinion, this tendency, by itself, did no damage to the Baptist faith of the young people, they remained Baptists, only they became English speaking Baptists in an English speaking country. This tendency, however,

So. River, Newark, Flemington, Linden, Passaic and Franklin N.J; Greenpoint, Medina and Roston NY; Chery Valley, Columbus, Barberton, Dayton, Masury, Lorain, Toledo and Warren, OH; Cannonsburgh, Beaver Falls, Ellwood City, Goff, Philadelphia and Sharon, PA; Ward, WV.

Alltogether there were 53 churches.

12 Churches in 6 States discontinued, merged or changed to English speaking churches. These were: Dante and Morgantown, Ind.; East Chicago, IL; Flint, MI; Cleveland-Holton and Martins Ferry, OH; Bethlehem, Homestead, McKeesport, New Castle and Scranton, PA; Morgentown, WV.

pline would be appreciated today too.

During and after World War II, the oncoming Russian army and later the atheistic Hungarian Government forced many Hungarians to flee their country. The Hungarian Government persecuted the religious and educated ones, the ruling class and the landowners. The Hungarian Government also displaced most of the none-Hungarian speaking people. As the United States established the immigration quotas, those displaced people emigrated to the United States. This group was made up of a large number of Intellectuals and families, among them a number of Baptist families. The arrival

of the Hungarian Baptists revitalized the Hungarian Baptist Churches. These were the second group.

In 1956 during and after the Hungarian uprising a third group arrived. This group was largely young people. The second and third group increased the numbers of Hungarian speaking Baptists. In the 1950's a fourth group of Hungarian Baptists arrived in the USA. These are the Transylvanian Hungarian Baptists. Their arrival is the Subject of the Second 50 year's report.

A short summary of highlights of the first 50 years

1908, 11-13 April. The first Convention of the Hungarian Baptists.

1908. The start of the Gospel Messenger.

1909. The Cleveland Convention establishes the Hungarian Baptist Health Insurance.

1914. (about), Laszlo Zboray opens up a School for Preacher's Education (today we call it Seminary).

1915. The Seminary is moved to Cleveland.

1924. June 1. The Bridgeport Church opens up an Old People's Home with 3 elderly people.

1924. August. At the Convention in Passaic, Bridgeport donates the Old People's Home to the Convention. At that time the Home cared for 9 persons.

1929. August 7. For monetary reason the Home moved to Watervliet Mi.

1933. The Convention celebrates the 25th anniversary in Chicago.

1939. The Old People's Home paid off their last \$ 2,000 mortgage.

1957. The Convention buys 42 acres of land in Florida, moves the Old People's Home from Watervliet, to Palm Bay, Fl., and renames it Bethesda Baptist Retirement Home.

This is, in short, the first 50 year's history of the Hungarian Baptists in the United States of America. The second fifty year's report will be presented later on.

Louis Drescher
Chicago, July 18, 2008

Making a will? Don't forget about the Convention, our Hungarian mission.

Végrendeletet készít?

Ne feledkezzen el

Szövetségünkről, az amerikai magyar baptista misszióról.

VALÓBAN ?

Ha a múlt század második fele az evangéliumi közösségek előretörését hozta az Egyesült Államokban, az Obama adminisztráció 50. napján, a The Christian Science Monitorban megjelenő nekrológ az elnökválasztási kampányban hangosan ugyan nem ígért, de talán leginkább remélt változások egyikéről szól. Hogy igaza lesz-e a cikk – önvallomása szerint is az evangéliumi közösséget maga mögött hagyó – írójának, Michael Spencer-nek, az nem a hívő közösség hanyatlását siettető politikusoktól, vagy a fellegekben járó vallásújtóktól függ. (A lapot a hírhedt Mary Baker Eddy "prófétanő" indította útjára 1908-ban, és a Church of Christ, Scientist legfontosabb orgánuma.)

Spencer az evangéliumi kereszténység gyors összeomlásáról „prófétál” (A cikk címe: „The coming evangelical collapse”). Bár nem alaptalan a kritikája (az evangéliumi közösségek a politika eszközei lettek; a fiatalok szórakoztatására nagyobb hangsúlyt fektettek, mint a hitben való nevelésükre; a gyülekezetek üzleti vállalkozások; az egyházi iskolák hatását elsöpri a szekularizáció; a társadalomban végbemenő változások ellenlábásainak tűnünk, stb.), többnyire lopott holmival kérkedik. Estére a blogját le is kellett zárnia, annyian emlékeztették, hogy mi is érzékeljük ezeket a problémákat. Aki egy kicsit is ismeri közösségünk történetét tudja, hogy néhány évtized alatt hányféle kihívásnak kellett megfelelnie, és mennyi változáson ment át. Mivel a Krisztus-követés mai formái, a Biblia-központúság és missziós hatás közelben és távolban az ismérvei, az evangéliumi közösségek vitalitása olyan jól érzékelhető jelenség lett az amerikai társadalomban, hogy – bajunkra - még a politikusok is szívesen díszlegetek körülötte.

AND WHAT IS HE SAYING?

You say: *"I can't forgive myself"*
 God says: *I Forgive you*
 (I John 1:9 & Romans 8:1)

You say: *"I can't manage"*
 God says: *I will supply all your needs*
 (Philippians 4:19)

You say: *"I'm afraid"*
 God says: *I have not given you a spirit of fear* (II Timothy 1:7)

Én nem vagyok próféta. Evangéliumi hitű testvéreim millióival látjuk és belátjuk a bűnöket, amelyeket evilági hatalomért koslatva követtünk el. Nem hangoskodva, de meggyőződéssel mondjuk, hogy a hívő jellem, a Biblia tanításán nevelt és a hívő közösségben (család, gyülekezet, iskola) erősödő karakter hiánya sokkal inkább oka ennek a világméretű megrekedésnek, mint akármilyen más. A vészhelyzetben a legtetszősebb ígért irányába hajlott a közvélemény, de azóta kiderült, hogy az Elnök úr nem érti: lelki válságban vagyunk.

Az evangéliumi közösségek jövőjét nem a hibás múlt fogja meghatározni, hanem az, hogy készek vagyunk-e bölcsen szolgálni ebben a kritikus, új helyzetben. Az éppen divatos válságmegoldások bölcs kritikája, az erkölcsös életvitel, a szorgalommal és becsületesen elvégzett munka, az érvényesülés tisztességes törekvései és az áldozatos segítőkészség nem idegen a hívőnek, aki Krisztus-követésre adta magát. Úgy tűnik, hogy az egész világ most Washington lesi; minden és bármilyen új intézkedéstől csodás következményeket remélve. Ha valaha fontos volt, hát most igazán az, hogy résen legyünk. Baptista hívőként mondom: le a kalappal Benedek pápa előtt, aki figyeli a zavarosban kapkodó Obama elnök úr mozgásait, és kész volt szokatlanul nagy szigorral megdorgálni, amikor rendkívüli intézkedéssel (a választópolgárok kikerülésével) feloldotta az embrionális őssejt kutatás korlátait, sőt állami támogatást is ígért a leendő embrió-farmok tudományos használatára. A Vatikán véleménye szerint „a politika legyőzte az erkölcsöt.”

A mi gyülekezetünkben rendszeresen imádkozunk az Elnökért és a munkatársaiért. Reméljük, hogy megtanul erkölcsösen kormányozni, kerülnek mellé jobb tanácsadók, és ha a világ minden baját nem is oldhatja meg Washington, legalább tiszteletben tartjuk az alapot, amelyre egy jól működő, bár korántsem tökéletes országot építettek az elődök.

Spencer és társai egy olyan világról álmodoznak, amiben a vallások kínálatából is kényünk-kedvünk szerint válogatva élünk majd az élet javaival. Elfelejtik, hogy a Teremtő Isten akaratát követve van csak esélyünk a boldogulásra, és az evangélium többet ígér az ő földhöz ragadt álmaiknál. Nekünk örömhír az evangélium. Ezért is, korai volt ez a nekrológ.

Novák József